

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Regio Utrecht-West
t.a.v. portefeuillehouders Jeugd
Postbus 41
3417 ZG MONTFOORT

cc. m.willems@montfoort.nl

Datum

Betreft Regio-indeling en aankomende vereisten Jeugdregio

**Directoraat-Generaal
Langdurige Zorg**

Directie Jeugd

Bezoekadres

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Röling, I.M.C. (Ilse)
Senior beleidsadviseur

T 0627479628

M im.roling@minvws.nl

Kenmerk

3958678-1070226-J

Kenmerk afzender

Bijlage(n)

-

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Geachte portefeuillehouders jeugd van de regio Utrecht-West,

Iedereen wil dat kinderen en jongeren zo goed en veilig mogelijk opgroeien en zich ontwikkelen naar hun mogelijkheden. Soms gaat dit niet vanzelf en is extra ondersteuning nodig. Hoewel het welbevinden van jongeren gestabiliseerd lijkt, neemt het aantal kinderen en jongeren dat jeugdzorg¹krijgt toe. Met de Hervormingsagenda Jeugd zet ik samen met de gemeenten, de aanbieders van jeugdzorg, professionals en vertegenwoordigers van jeugdigen en hun ouders, stevig in op verbeteringen in de jeugdzorg.

Een prioriteit in de Hervormingsagenda is de verbetering van beschikbaarheid van (hoog)specialistische jeugdzorg voor de meest kwetsbare kinderen en gezinnen. Geconstateerd is dat deze vorm van jeugdzorg een zekere schaal en omvang moet hebben om ervoor te zorgen dat de (hoog)specialistische jeugdzorg zowel kwalitatief en kwantitatief toereikend als financieel haalbaar ingericht kan worden. Het lokale niveau is daarvoor voor veel gemeenten van onvoldoende omvang en sinds de decentralisatie in 2015 is daarom regionale samenwerking ontstaan in nu 42 regio's. Met het wetsvoorstel Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg dat op 25 april jl. bij de Tweede Kamer is ingediend², wordt vastgelegd wat wordt verwacht van de samenwerkende gemeenten en jeugdhulpregio's bij het zorgdragen voor de beschikbaarheid van gecertificeerde instellingen voor de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering alsmede de aangewezen vormen van specialistische jeugdhulp.

In deze brief ga ik allereerst in op wat de aankomende wet- en regelgeving gaat betekenen voor alle regio's. Vervolgens beschrijf ik de specifieke aanwijzingen voor uw regio, zodat u zich in de regio kunt voorbereiden op de implementatie van de nieuwe vereisten zoals opgenomen in de concept algemene maatregel van

¹ Met jeugdzorg wordt in deze brief bedoeld de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering door gecertificeerde instellingen en jeugdhulp.

² [Kamerbrief over wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

bestuur (amvb) aan en de bijbehorende concept-nota van toelichting³. Deze bevat op onderdelen een nadere uitwerking van het wetsvoorstel.

Kenmerk
3958678-1070226-J

In de eerste plaats dienen de colleges van de gemeenten in een regio voor de regionale organisatie van de specialistische jeugdzorg een **gemeenschappelijke regeling** te treffen zoals bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), waarbij een regionale entiteit wordt ingesteld of aangewezen genaamd: 'Jeugdregio'. Voor de inrichting van de samenwerking kunnen regio's kiezen uit drie vormen die de Wgr biedt: een openbaar lichaam, centrumgemeente of bedrijfsvoeringsorganisatie.

Gemeenten dienen ten minste de volgende werkzaamheden bij de Jeugdregio's neer te leggen:

1. het **regionaal contracteren of subsidiëren** van kinderbeschermingsmaatregelen, jeugdreclassering en de bij amvb aangewezen vormen van jeugdhulp;
2. het **uitvoeren van administratieve processen** behorende bij die contractering of subsidiëring, volgens een eensluidende instructie door de gemeenten, zodat de administratieve processen ten aanzien van regionaal ingekochte jeugdhulp voor alle gemeenten in de regio gelijk zijn. De administratieve processen die het betreft worden in een ministeriële regeling aangewezen. Het gaat naar verwachting om het gezamenlijk inrichten van de gehele keten van uitvoering, dat wil zeggen contracteren (inclusief de keuze voor een uitvoeringsvariant per zorgvorm, bekostigen (gezamenlijke financieringsafspraken, inclusief afspraken hoe tarieven tot stand komen), registreren en declareren tot en met verantwoorden. Dit sluit aan bij de afspraken in de Hervormingsagenda Jeugd dat voor de lijst zorgvormen uiteindelijk ook de hele keten van uitvoering gestandaardiseerd wordt.
3. **bovenregionale afstemming** over een deel van de jeugdhulpvormen die door de Jeugdregio worden gecontracteerd of gesubsidieerd, alsmede kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. De vormen van jeugdhulp die het betreft worden aangewezen bij amvb;
4. de organisatie van **regionale expertteams**.

De gemeenten in een regio dienen gezamenlijk de samenwerking en sturing op het zorglandschap vorm te geven. Een visie op de samenwerking en een inventarisatie van de verwachte zorgbehoefte en hoe daarop kan worden geanticipeerd is daarvoor cruciaal. Daarom worden alle gemeenteraden verplicht een regiovisie vast te stellen waarin wordt uitgewerkt hoe met andere gemeenten in de regio wordt samengewerkt om de wettelijke verplichtingen inhoud te geven en op deze wijze bij te dragen aan een dekkend zorglandschap in de regio. Deze regiovisie dient zodanig concreet te zijn, dat deze vertaald kan worden naar de (regionale) organisatie van de specialistische jeugdzorg. Voor de totstandkoming van de regiovisie is het wenselijk dat gemeenten in een regio afstemming zoeken met elkaar en de relevante partijen in het veld: de aanbieders van jeugdzorg, professionals, en natuurlijk de jeugdigen en hun ouders die behoren tot de doelgroep van de jeugdzorg.

In de regiovisie dient in ieder geval te worden ingegaan op:

³ [Overheid.nl | Consultatie Besluit verbetering beschikbaarheid jeugdzorg \(internetconsultatie.nl\)](https://overheid.nl/consultatie/Besluit-verbetering-beschikbaarheid-jeugdzorg-internetconsultatie.nl)

- de aanpak van wachttijden;
- bovenregionale afstemming;
- de verbinding met de op landelijke schaal georganiseerde jeugdhulp;
- de verbinding met het lokale niveau, waarbij hier nadrukkelijk wordt opgemerkt dat vanuit de Hervormingsagenda Jeugd hier de nodige bestuurlijke afspraken over de inrichting van een breed lokaal team zijn gemaakt, die door het Rijk van belang worden geacht ook voor het welslagen van regionale samenwerking;
- de verbinding met de aanpalende beleidsterreinen jeugdgezondheidszorg, zorg, maatschappelijke ondersteuning en onderwijs.;
- realisatie van de regionale expertteams;

Kenmerk
3958678-1070226-J

Het Rijk zal de ontwikkelingen in alle regio's nauwgezet blijven volgen. In de Hervormingsagenda Jeugd is afgesproken dat de robuustheid van het vastgestelde aantal regio's na twee jaar geëvalueerd wordt. Indien blijkt dat aanpassingen nodig zijn, zal de verantwoordelijke bewindspersoon van VWS besluiten de regio-indeling aan te passen. Dit laat onverlet dat in gevallen waar de naleving onvoldoende is, het Rijk indien nodig de gebruikelijke instrumenten zoals interbestuurlijk toezicht zal toepassen.

Verplichtingen voor aanbieders

Naast bovengenoemde verplichtingen voor gemeenten zullen ook gecertificeerde instellingen en jeugdhulpaanbieders met aanvullende eisen te maken krijgen. In het wetsvoorstel wordt geregeld om, in navolging van de (aanpassings)Wet toetreding zorgaanbieders in de Jeugdwet een aantal wettelijke eisen te stellen aan de bestuursstructuur en de transparantie van de financiële bedrijfsvoering van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. Het gaat om de volgende vereisten:

1. het hebben van een onafhankelijke interne toezichthouder;
2. het voeren van een transparante financiële bedrijfsvoering;
3. het stellen van nadere eisen aan de openbare jaarverantwoording (dit betreft een aanpassing van de huidige verplichting).

Met deze eisen wordt beoogd bij te dragen aan een professionelere opdrachtnemersrol van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen richting gemeenten en het verminderen van continuïteitsproblematiek. Naar de mening van de regering kan dit verder bijdragen aan het verbeteren van de beschikbaarheid van jeugdzorg. De genoemde eisen zijn weliswaar gericht op aanbieders, maar kunnen ook relevant zijn voor het (opnieuw) contracteren in de regio. In dit verband wijzen we ook op de afspraak in de Hervormingsagenda waarin VNG samen met het Rijk en aanbieders een ondersteuningsaanbod uitwerken om gemeenten te ondersteunen in hun selectie, contractering en verantwoording te kunnen sturen op een rechtmatige uitvoering door aanbieders. Dit sluit aan op de wettelijke initiatieven die hierboven zijn genoemd en moet bijdragen aan het terugdringen van het verkeerd uitvoeren van de contractuele afspraken.

Toezicht

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) gaat toezicht houden op de verplichting tot het hebben van een interne toezichthouder. De Nederlandse

Zorgautoriteit (NZa) gaat toezicht houden op de verplichtingen tot het voeren van een transparante financiële bedrijfsvoering en de openbare jaarverantwoording.

Kenmerk
3958678-1070226-J

Naast bovengenoemde toezichtstaak krijgt de NZa op het terrein van de Jeugdwet ook een wettelijke taak tot vroegsignalering, alsmede stelselonderzoek naar beschikbaarheid van jeugdzorg. De vroegsignalering richt zich specifiek op de signalering van risico's voor de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg. De gecertificeerde instellingen en de bij amvb aangewezen vormen van jeugdhulp, zijn bepalend voor de reikwijdte van de vroegsignalering van de NZa. Bij de uitvoering van deze taken zal sprake zijn van verplichte gegevensuitwisseling. Welke gegevens dit betreft en van welke partijen (zoals onder andere aanbieders, regio's en gemeenten) wordt nader uitgewerkt in een ministeriele regeling. Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel gaan de huidige taken van de Jeugdautoriteit over naar de NZa en houdt de Jeugdautoriteit op te bestaan.

Proces wetsvoorstel en lagere regelgeving

De regio-indeling is verwerkt in een concept-amvb die op 19 juli jl. ter internetconsultatie⁴ is voorgelegd. In deze concept-amvb is opgenomen welke vormen van specialistische jeugdhulp (minimaal) regionaal moeten worden ingekocht, over welke van deze jeugdhulpvormen bovenregionaal moet worden afgestemd en welke thema's in ieder geval in de regiovisie moeten worden opgenomen. Na de internetconsultatie wordt de amvb waar nodig verder aangescherpt en vervolgens voorgehangen bij de Tweede Kamer en voor advies voorgelegd aan de Raad van State. In Q4 2025 wordt tevens een ministeriële regeling opgesteld waarin de regionaal te organiseren administratieve processen worden aangewezen en de verplichte gegevensuitwisseling in verband met de nieuwe wettelijke taken van de NZa nader wordt uitgewerkt.

De amvb en ministeriële regeling treden in werking tegelijkertijd met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel na behandeling in de Tweede en Eerste Kamer. Volgens de laatste planning zou dit zijn per 1 juli 2025, afhankelijk van de parlementaire behandeling. De regio-indeling en de regionaal in te kopen vormen van specialistische jeugdhulp zullen vanaf dat moment definitief zijn.

Deze voorgenomen wet- en regelgeving geeft aldus uitgewerkte kaders voor de verplichte regionale samenwerking bij het organiseren van de inkoop van gecertificeerde instellingen en de in de amvb genoemde jeugdhulpvormen. De kaders zullen vanaf de inwerkingtreding verplicht zijn voor alle nieuw af te sluiten contracten en nieuwe verlengingen. Wij adviseren u echter met klem in aanloop naar de inwerkingtreding van de wet bij voorgenomen contractering of verlenging van bestaande contracten reeds in lijn met de komende wetgeving te handelen. Daarnaast staat het een ieder uiteraard vrij om met wederzijds goedvinden van alle partijen ook lopende contracten reeds aan te laten sluiten bij de voorgenomen wetgeving.

Specifieke aanwijzingen voor uw regio

Op basis van de afspraken in de Hervormingsagenda en ter voorbereiding op de uitwerking van de lagere regelgeving bij het wetsvoorstel zijn in de afgelopen periode de 42 huidige jeugdregio's getoetst op robuustheid. In dat kader heeft uw

⁴ [Overheid.nl | Consultatie Besluit verbetering beschikbaarheid jeugdzorg \(internetconsultatie.nl\)](https://overheid.nl/consultatie/Besluit-verbetering-beschikbaarheid-jeugdzorg-internetconsultatie.nl)

regio in het najaar van 2023 een zelfscan ingevuld en twee aanbieders gevraagd om een spiegelscan in te vullen over uw regio.

In mijn brief van 22 februari 2024 heb ik u geïnformeerd over de uitkomsten van deze zelfscan voor uw regio. De zelfscan van uw regio gaf VWS aanleiding voor een verdiepend gesprek over de robuustheid van uw regio, gericht op factfinding en verduidelijking van de relevante onderdelen van de door uw regio ingevulde zelfscan. Dit verdiepende gesprek heeft plaatsgevonden op 29 april jl.

Kenmerk
3958678-1070226-J

Het verdiepende gesprek geeft geen aanleiding voor een andere indeling uw regio, **uw regio zal volgens de huidige samenstelling worden opgenomen in de amvb** die momenteel in voorbereiding is om de regio-indeling vast te leggen. Dat wil zeggen:

Utrecht-West

Samenwerkende gemeenten: De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht, Woerden.

Gelet op de taken en verantwoordelijkheden zoals die met het wetsvoorstel bij de regio's zullen worden neergelegd wil ik u naar aanleiding van het verdiepende gesprek verder wijzen op een specifiek aandachtspunt voor uw regio, om de robuustheid van uw regio te versterken in lijn met het wetsvoorstel, te weten het versterken van de bestuurlijke samenwerking in uw regio.

Momenteel koopt de gemeente Stichtse Vecht binnen de regio Utrecht-West een aantal vormen van specialistische jeugdhulp zelfstandig in. Tijdens het verdiepende gesprek kwam echter naar voren dat de gemeenten in de regio rekening houdend met de op handen zijnde wet- en regelgeving rond regionale samenwerking in het jeugdstelsel, op een aantal relevante punten weer met alle vijf de gemeenten samen willen optrekken. Het gaat hierbij onder andere om een nieuwe aanbestedingsronde die op korte termijn zal starten, het organiseren van het gesprek met de belangrijkste aanbieders in de regio, het betrekken van cliënt-/ervaringsdeskundigheid en het over-all steviger verbinden van de inhoudelijke ontwikkeling van het regionale zorglandschap met de inkoop. Er wordt gekeken naar de meest passende samenwerkingsvorm op grond van de WGR. De verwachting is dat de regionale samenwerking door deze ontwikkelingen zal winnen aan slagvaardigheid. Ik wil u dan ook adviseren om uw inzet op deze punten met kracht voort te zetten en daarbij ook de invulling van versterkte lokale teams te betrekken.

Het is aan uw regio en de gezamenlijke deelnemende gemeenten om hieraan verder invulling te geven, zodat het opdrachtgeverschap voor de specialistische vormen van jeugdhulp in uw regio op verantwoorde wijze zal worden ingevuld.

Wanneer u dat op prijs stelt gaan wij graag met u in gesprek over de consequenties van de nieuwe wet- en regelgeving voor uw regio met het oog op deze ontwikkelingen en eventuele specifieke vragen die u heeft in verband met de technische uitwerking hiervan. Ik adviseer u voorts om gebruik te maken van de ondersteuningsmogelijkheden die VWS en VNG bieden, onder andere via het Platform Sociaal Domein.

Ik hoop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht deze brief tot vragen van uw kant leiden, dan kunt u contact opnemen met mijn medewerkers Marieke Koppenaal-de Lange, marieke.koppenaal@minvws.nl of Ilse Röling, im.roling@minvws.nl.

Kenmerk
3958678-1070226-J

Hoogachtend,

de staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport,

Vincent Karremans